

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum
Liis.Salumae@kliinikum.ee
L. Puusepa tn 1a
50406, Tartu linn, Tartu maakond

Meie 09.07.2026 nr 2-1/16927-1

Seksuaalvähivalla kriisiabi teenusele pöördunute
kaasamine ohvriabi klienditeekondade uuringusse

Lugupeetud Liis Salumäe

2023. aastal jõustunud uue ohvriabi seaduse kohaselt on seksuaalvähivalla kriisiabi üks riiklikest ohvriabiteenustest, mida korraldab Sotsiaalkindlustusamet. Teenuse osutamine toimub haiglatega sõlmitud lepingute alusel. Tartu Ülikooli Kliinikum on sõlminud Sotsiaalkindlustusametiga lepingu nr 5.2-9/4944-1 seksuaalvähivalla kriisiabi teenuse osutamiseks.

2026. aastal viiakse läbi Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi klienditeekondade uuring (Lisa 1), mille eesmärk on kaardistada ja analüüsida ohvriabiteenuseid ning klientide teekonda nende teenuste kasutamisel. Uuring aitab mõista ohvriabiteenuste pakkumise ja koordineerimise hetkeseisu, hinnata 2023. aastal jõustunud ohvriabi seaduse rakendamist ning luua alus kliendisõbralikumate teenuste ja protsesside arendamisele.

Uuringu käigus intervjueritakse ohvriabiteenuse kasutajaid, sealhulgas seksuaalvähivalla kriisiabikeskustesse (SAK) pöördunud inimesi. Uuritav periood hõlmab ajavahemikku 01.01.2024–18.02.2026. Teenuse kasutajate kogemuste ja teekondade kaardistamiseks kogutakse andmeid intervjuude kaudu (Lisa 2 ja 3).

SAK-i pöördunud inimeste uuringusse kaasamiseks ning nende isikuandmete kaitse tagamiseks tuleb SAK-idel esmalt võtta ühendust seksuaalvähivalla kriisiabi teenust saanud inimestega, tutvustada neile uuringut ning küsida nõusolekut uuringus osalemiseks. Valimi moodustamist ja nõusolekute kogumise protsessi juhendab uuringu läbiviija HAAP Consulting. Kontaktandmed edastatakse HAAP Consultingule ainult nende inimeste kohta, kes on selleks andnud kirjaliku nõusoleku. Seejärel lepib uuringu läbiviija osalejaga kokku intervjuu aja ja viisi.

Uuringu läbiviimiseks on olemas Andmekaitse Inspeksiooni kooskõlastus (Lisa 4). Menetluse käigus konsulteeris Andmekaitse Inspeksioon Eesti Teadusagentuuri teaduseetika komiteega, kuna ohvriabiteenuse kasutajate intervjuerimine võib küsitletavatele kaasa tuua olulise negatiivse mõju. Inspeksioon arvestas teaduseetika komitee 3. märtsi 2026. aasta koosolekul kujundatud seisukohtadega ning Sotsiaalkindlustusamet on uuringu korraldamisel võtnud arvesse komitee esitatud soovitusi.

28. aprillil 2026 edastasid Tartu Ülikooli Kliinikum (dr Made Laanpere ja dr Kai Part) ning Lääne-Tallinna Keskhaigla (dr Piret Veerus) Sotsiaalkindlustusametile ühispöördumise (Lisa 5), milles leiti, et uuringu läbiviimiseks on vajalik Eesti Teadusagentuuri teadusuuringute eetikakomitee kooskõlastus. Sotsiaalkindlustusamet selgitas vastuskirjas (Lisa 6) tekkinud olukorda ning pöördus täiendavalt 27. mail 2026 Eesti Teadusagentuuri poole, et täpsustada teaduseetika komitee kooskõlastuse vajadust.

Eesti Teadusagentuur kinnitas 11. juuni 2026. aasta kirjas (Lisa 7), et käesoleva uuringu puhul on Andmekaitse Inspeksioon kontrollinud kõigi asjakohaste tingimuste täitmist ning konsulteerinud teaduseetika komiteega. Seega on isikuandmete kaitse seaduse §-is 6 sätestatud andmete töötlemise tingimused täidetud.

Tartu Ülikooli Kliinikum on keeldunud uuringus osalemast ja ei pea võimalikuks võtta ohvriabiteenust seksuaalvägivalla kriisiabi saanud inimestega ühendust uuringus osalemise nõusoleku küsimise eesmärgil. Arvestades, et uuring annab olulise sisendi ohvriabiteenuste kvaliteedi, kliendirahulolu ning ohvriabi seaduse rakendamise hindamiseks, palume Tartu Ülikooli Kliinikumil kui lepingu nr 5.2-9/4944-1 alusel teenust osutaval partneril kirjalikult kinnitada oma keeldumist uuringus osalemisest ning esitada selle põhjendused.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Maret Maripuu
peadirektor

Lisad:

1. eelinfo uuringu toimumisest.pdf (saadetud: kliinikum@kliinikum.ee) 09.01.2026;
2. nousolekuvorm_taiendatud.docx;
3. SAK_uldine protsessi tutvustus haiglatele.docx;
4. AKI otsus 2.2.-1265-6 16.03.2026 Otsus.asice;
5. ühispöördumine Tartu Ülikooli Kliinikumilt ja Lääne Tallinna Keskhaiglalt.asice;
6. SKA vastus ühispöördumisele.pdf;
7. ETAG vastus_Ed Ohvriabi klienditeekonna uuring.pdf.

Annika Silde
53019607, annika.silde@sotsiaalkindlustusamet.ee